

Betlémská kaple II

15 let (pod)financování vysokých škol

Společná prezentace České konference rektorů a Rady vysokých škol
Technologické centrum UMPRUM, Mikulandská ul., Praha 12. září 2023

TŘI ČÍSLA

PATNÁCT LET POTÉ

-17%

-10 mld.

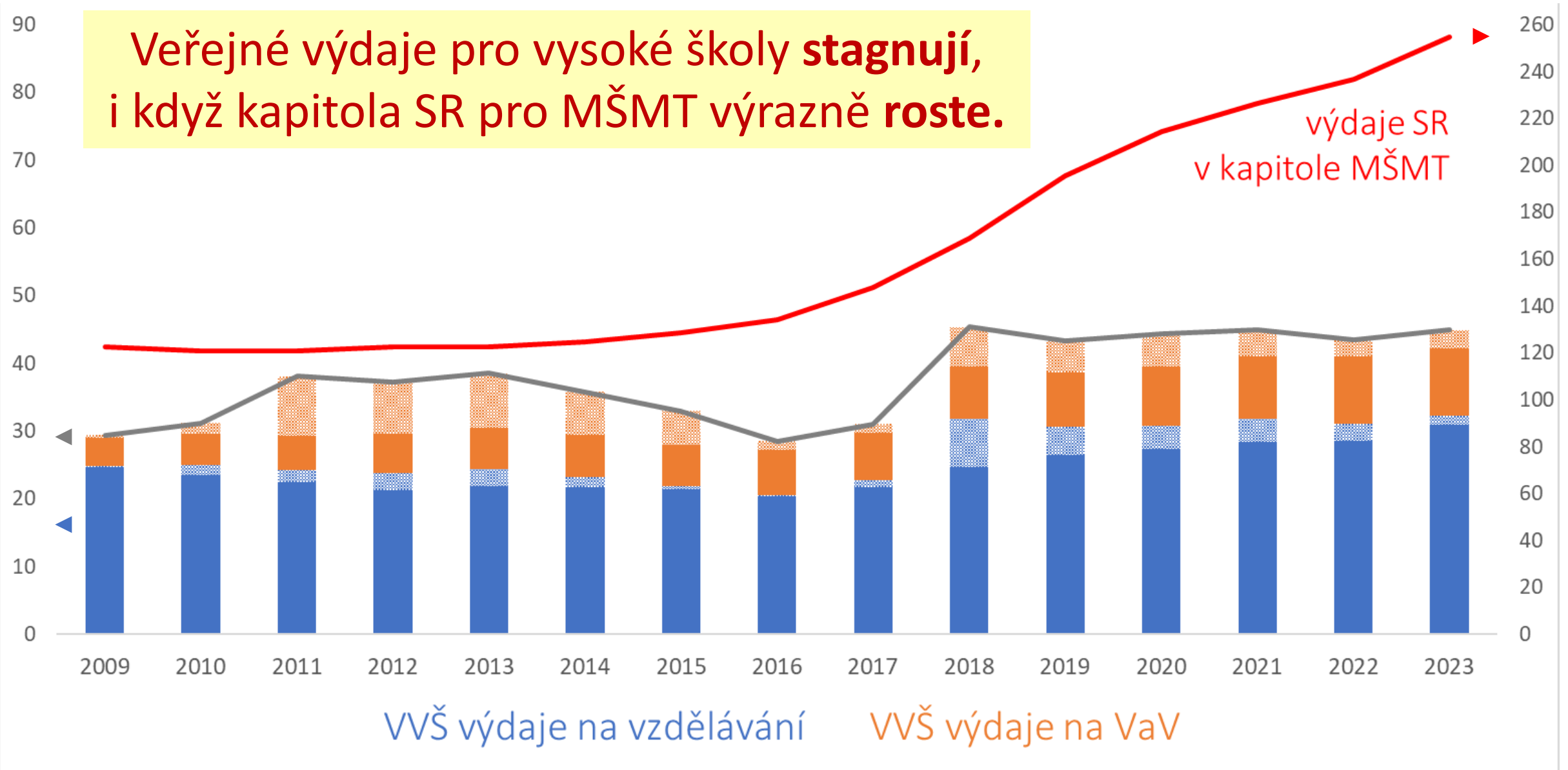
-10 tis.

Je financování vysokoškolského
vzdělávání dostatečné
pro zajištění kvalitní výuky

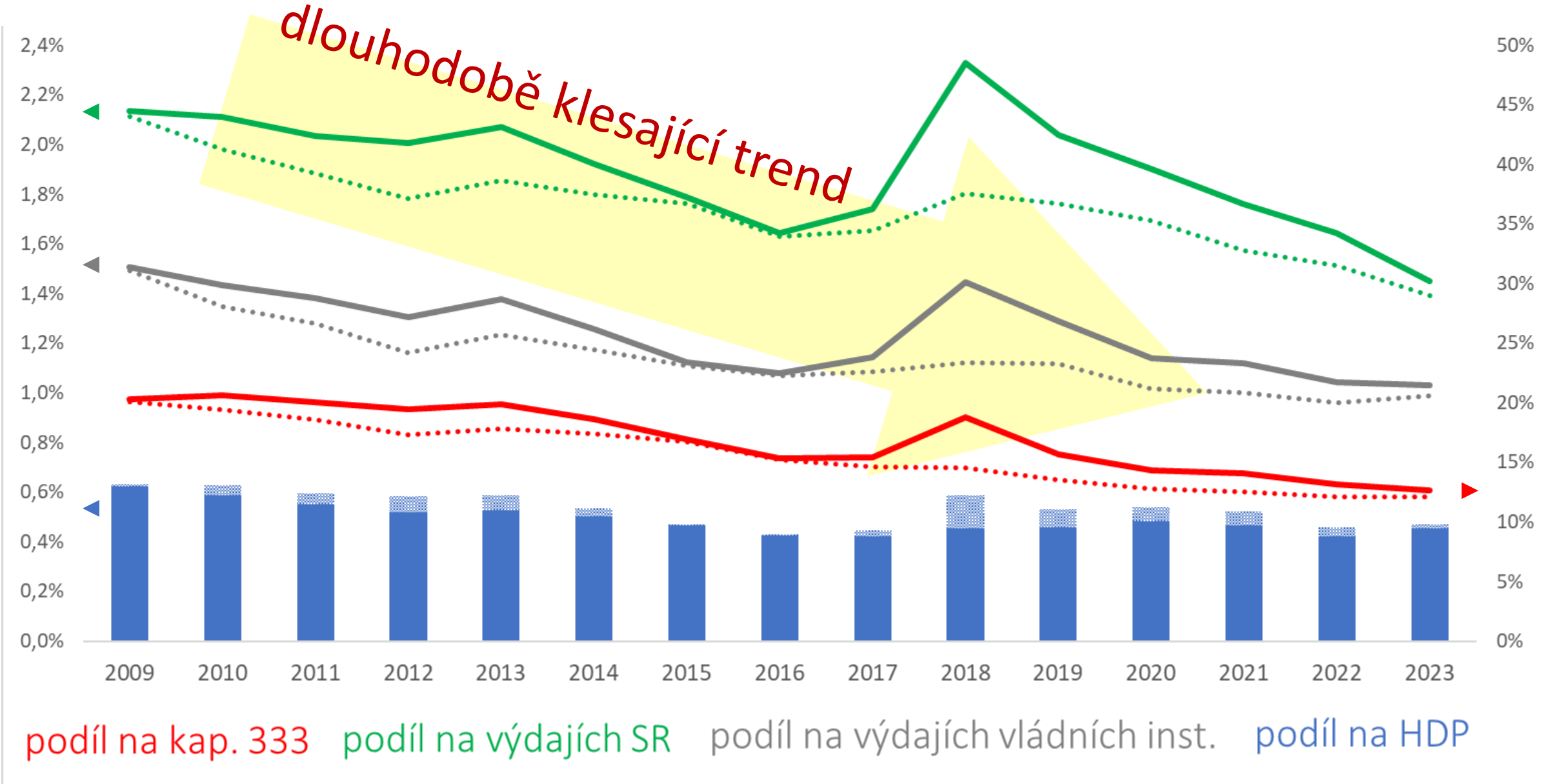
?

Veřejné výdaje na VŠ – národní zdroje a zdroje EU (mld. Kč)

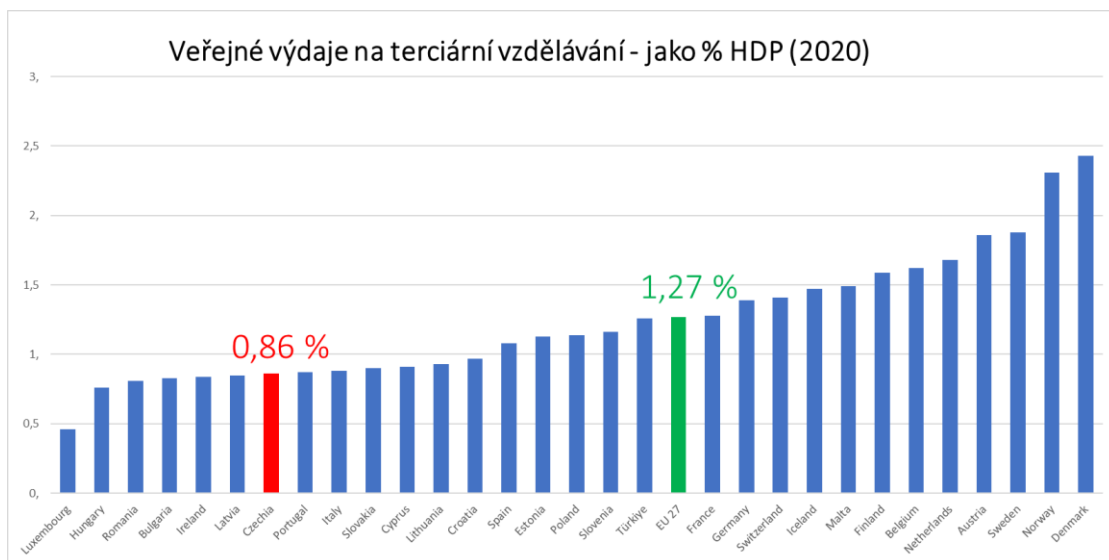
Veřejné výdaje pro vysoké školy **stagnují**,
i když kapitola SR pro MŠMT výrazně **roste**.

Výdaje na VŠ vzdělávání – národní zdroje a zdroje EU (% podílu)

Mezinárodní srovnání veřejných výdajů na terciární vzdělávání

Rakousko 1,86 %

Německo 1,39 %

Estonsko 1,13 %

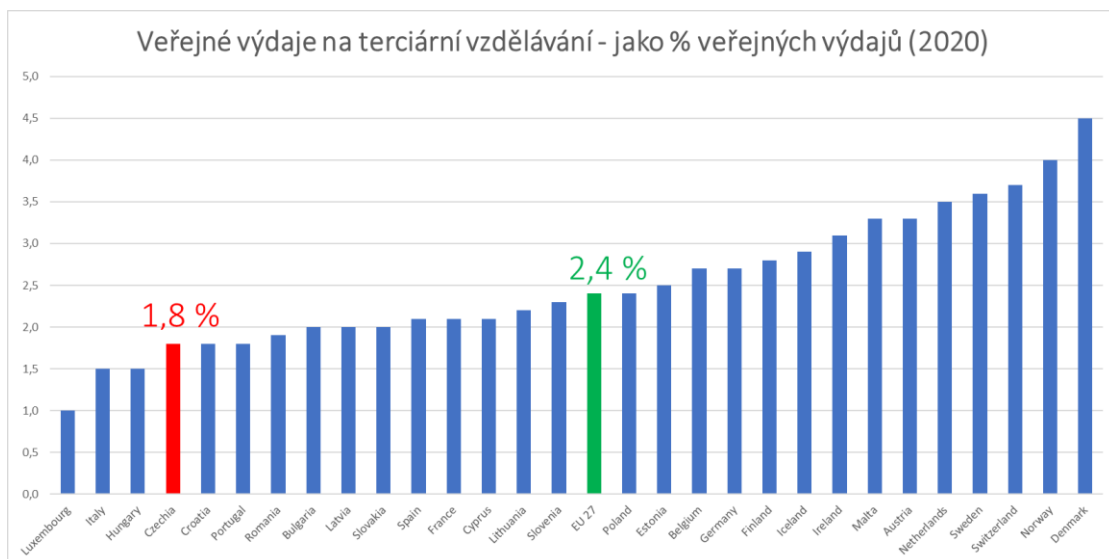
Polsko 1,14 %

Litva 0,93 %

Slovensko 0,90 %

Lotyšsko 0,85 %

Maďarsko 0,76 %

Rakousko 3,3 %

Německo 2,7 %

Estonsko 2,5 %

Polsko 2,4 %

Litva 2,2 %

Slovensko 2,0 %

Lotyšsko 2,0 %

Maďarsko 1,5 %

Většina zemí EU je ochotna vynaložit na financování VŠ větší objem veřejných prostředků než ČR.

Veřejné výdaje na veřejných VŠ v souvislostech 2009 - 2023

- Poměr rozpočtu VŠ ve vztahu k HDP **KLESL** z 0,75 % na 0,66 % → **-0,09 %**
- Poměr rozpočtu VŠ ve vztahu k výdajům vládních institucí **KLESL** z 1,78 % na 1,43 % → **-0,32 %**
- Poměr rozpočtu VŠ ve vztahu k výdajům státního rozpočtu **KLESL** z 2,52 % na 2,02 % → **-0,50 %**
- Poměr výdajů na VŠ na celkových výdajích kapitoly MŠMT **KLESL** z 24,0 % na 17,6 % → **-6,4 %**
- Celková výše HDP České republiky **VZROSTLA** z 3 950 mld. Kč na 6 800 mld. Kč → **+72 %**
- Celkové výdaje vládních institucí **VZROSTLY** z 1 650 mld. Kč na 3 100 mld. Kč → **+90 %**
- Celkové výdaje státního rozpočtu **VZROSTLY** z 1 170 mld. Kč na 2 220 mld. Kč → **+90 %**
- Celkové výdaje MŠMT **VZROSTLY** z 122,6 mld. Kč na 254,6 mld. Kč → **+108 %**
- Výdaje VŠ na vzdělávání **VZROSTLY** z 24,9 mld. Kč na 32,2 mld. Kč → **+29 %**
- Kumulativní hodnota inflace vzrostla o 57 % a hodnota peněz se **SNÍŽILA** na 64 % hodnoty v r. 2009
(harmonizovaný index spotřebitelských cen dle ČSÚ 01/2009 - 07/2023)

Oproti roku 2009 se reálná hodnota výdajů pro VVŠ na vzdělávání snížila o 17 %.

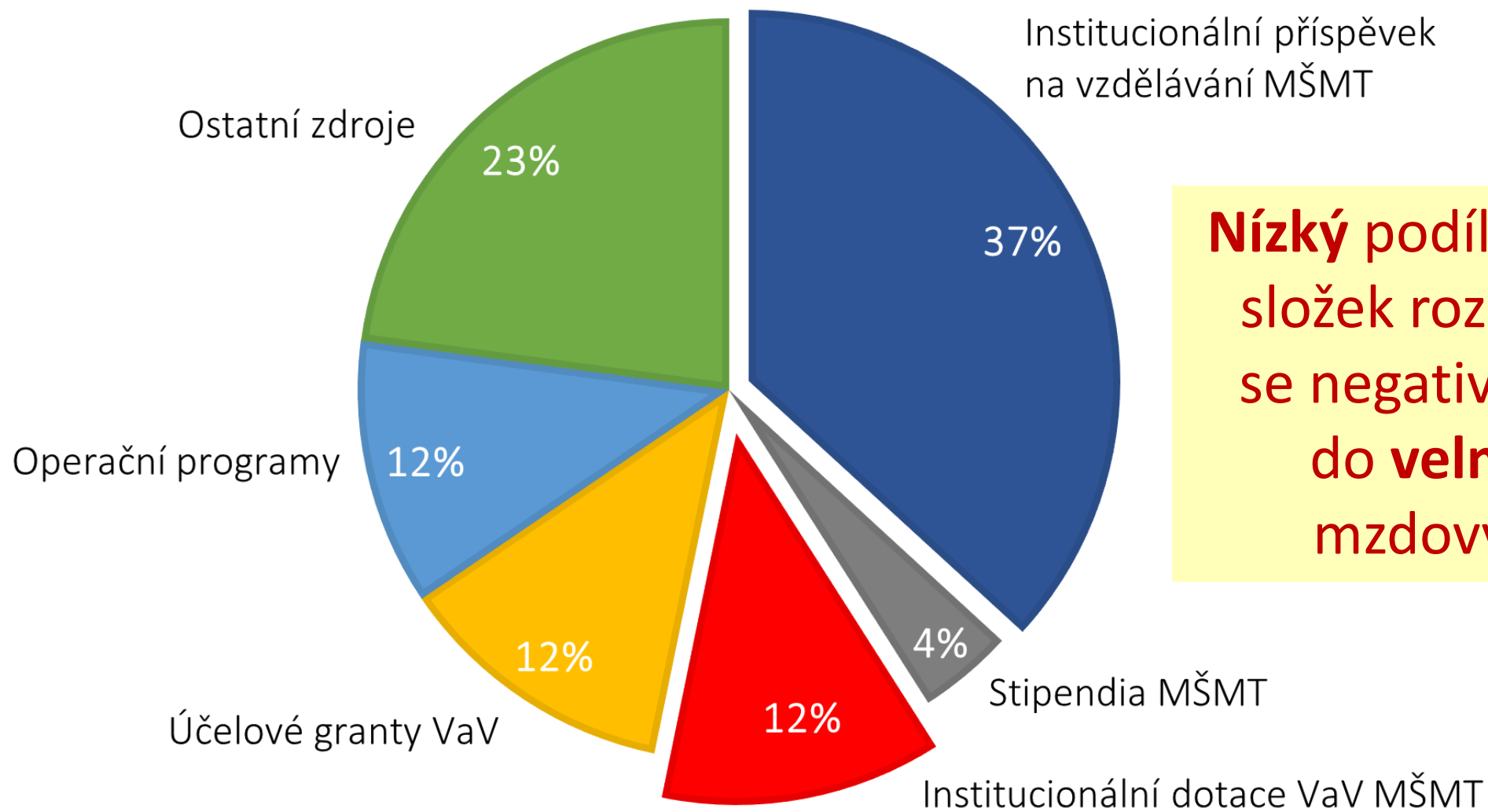
Odhad podfinancování VŠ za období 2009 - 2023

- Na základě poklesu podílu výdajů na vzdělávání VVŠ na HDP → 11,7 mld. Kč
- Na základě poklesu podílu výdajů na vzdělávání VVŠ na výdajích vládních institucí → 11,0 mld. Kč
- Na základě poklesu podílu výdajů na vzdělávání VVŠ na výdajích státního rozpočtu → 9,3 mld. Kč
- Na základě poklesu podílu výdajů na vzdělávání VVŠ na výdajích kapitoly MŠMT → ~~17,0 mld. Kč~~

Dlouhodobý kumulovaný **deficit** prostředků na vysokoškolské vzdělávání za období 2009–2023 dosahuje **10 – 11 mld. Kč.**
A hrozí jeho další prohlubování.

Jsou mzdy zaměstnanců
vysokých škol
konkurenceschopné
?

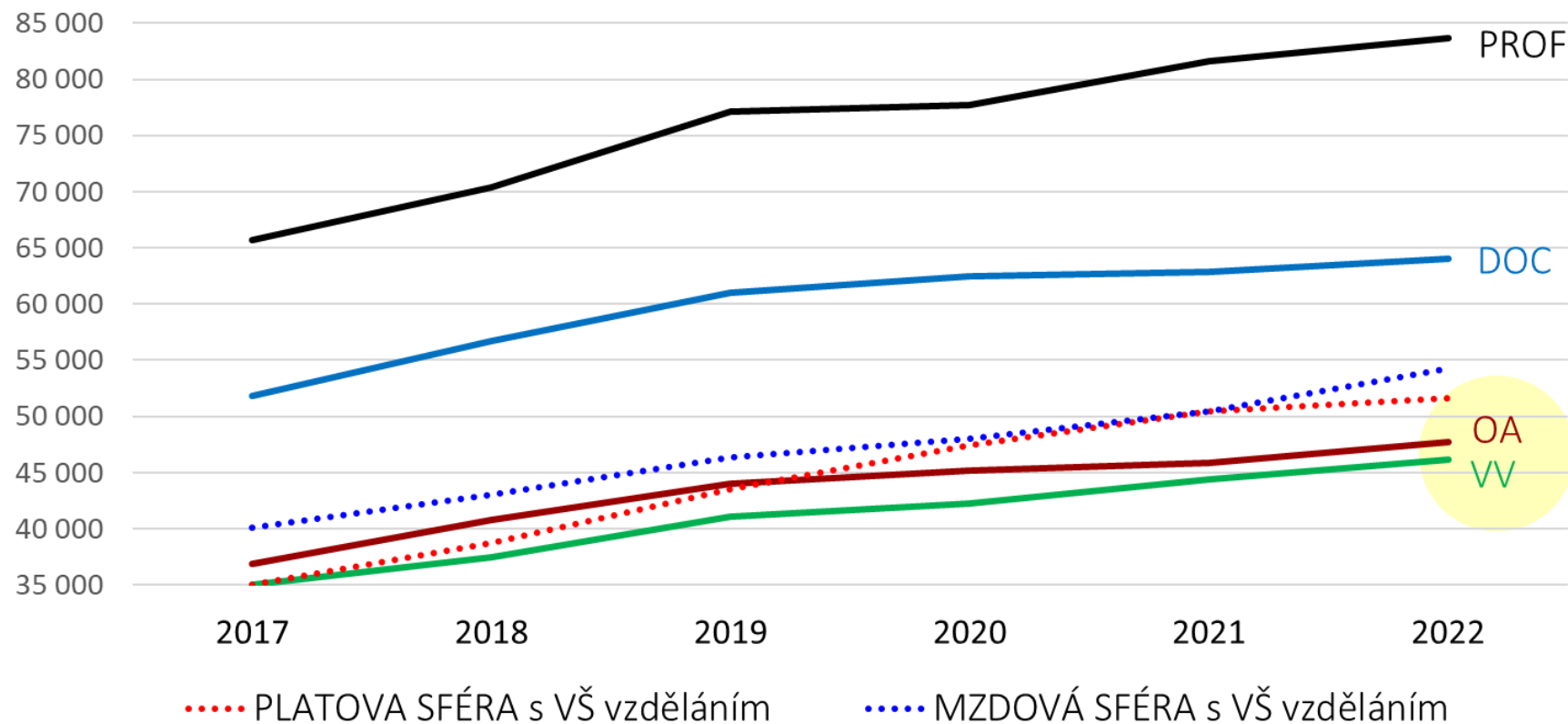
Struktura provozního rozpočtu veřejných VŠ v r. 2021

Nízký podíl stabilizujících složek rozpočtu (**50 %**) se negativně propisuje do **velmi nízkých** mzdových tarifů.

Vývoj hrubé měsíční mzdy zaměstnanců VVŠ 2017 - 2022

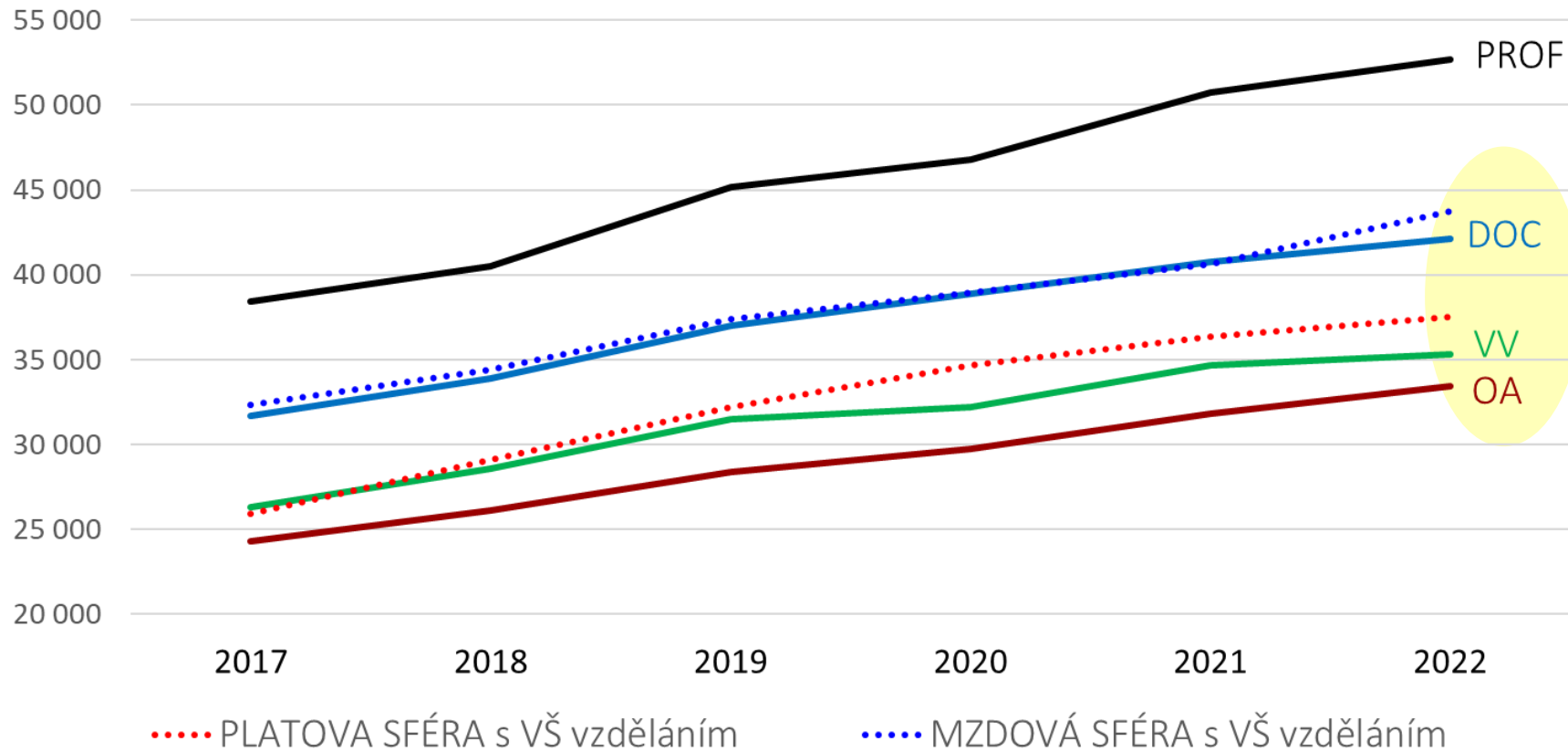
VŠ - porovnání hrubé mzdy pro různé kategorie zaměstnanců - medián

Mzdy odborných asistentů a vědeckých pracovníků **ztratily konkurenceschopnost** na českém trhu práce.

Vývoj mzdových tarifů zaměstnanců VVŠ 2017 - 2022

VŠ - porovnání mzdových tarifů pro různé kategorie zaměstnanců - medián

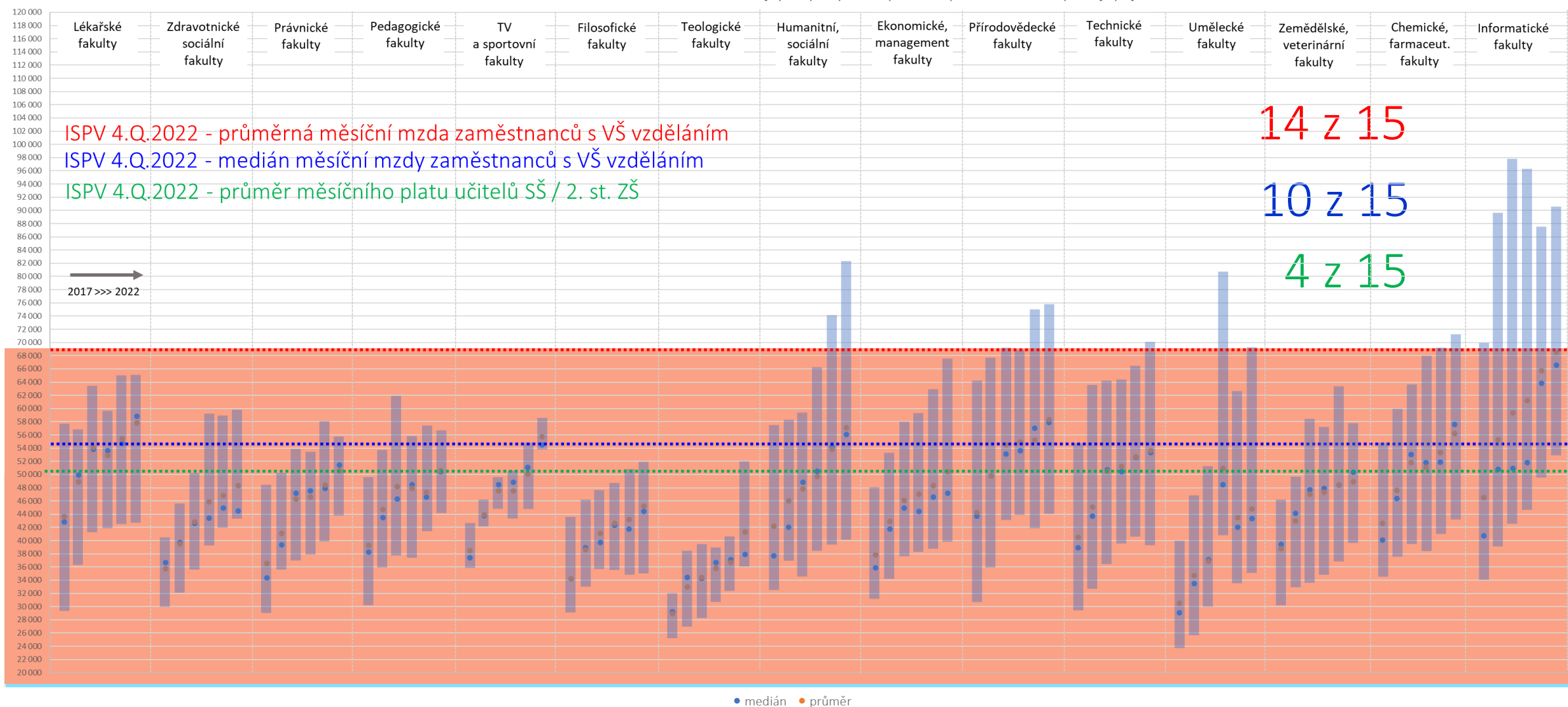

Nízké tarify
demotivují
hlavně mladé
akademické
pracovníky.

v r. 2022
-10 tis. Kč/měsíc
v porovnání
s mzdou sférou.

Mzdy na VVŠ podle oborových skupin fakult

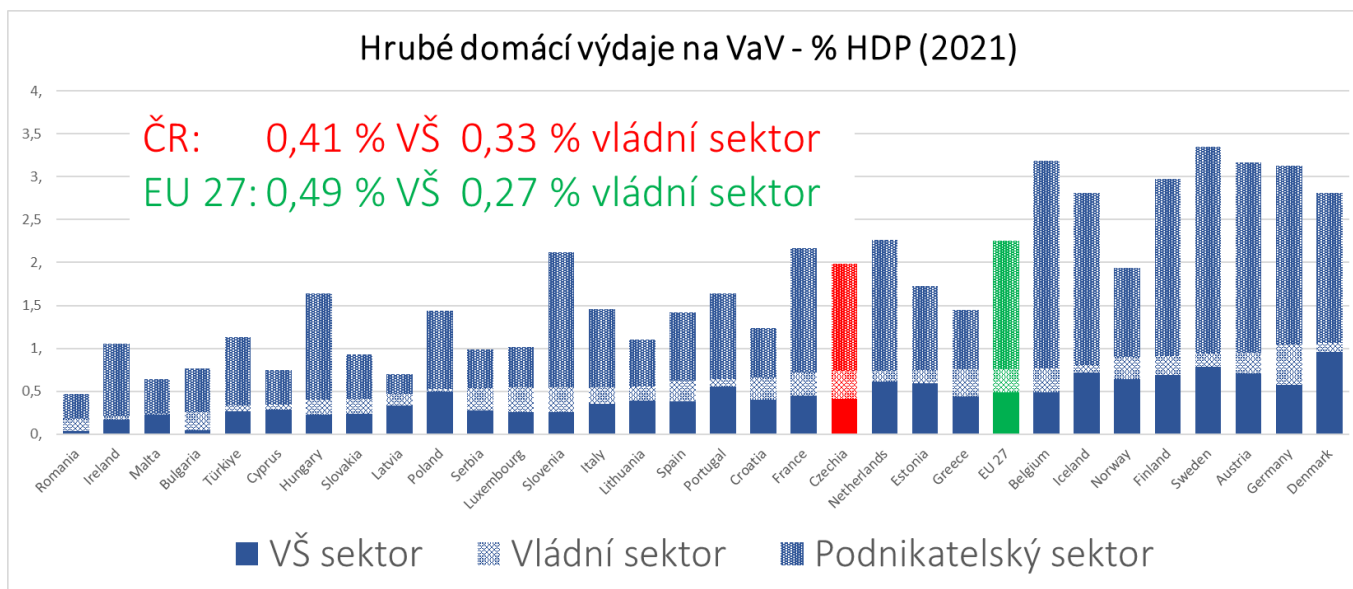
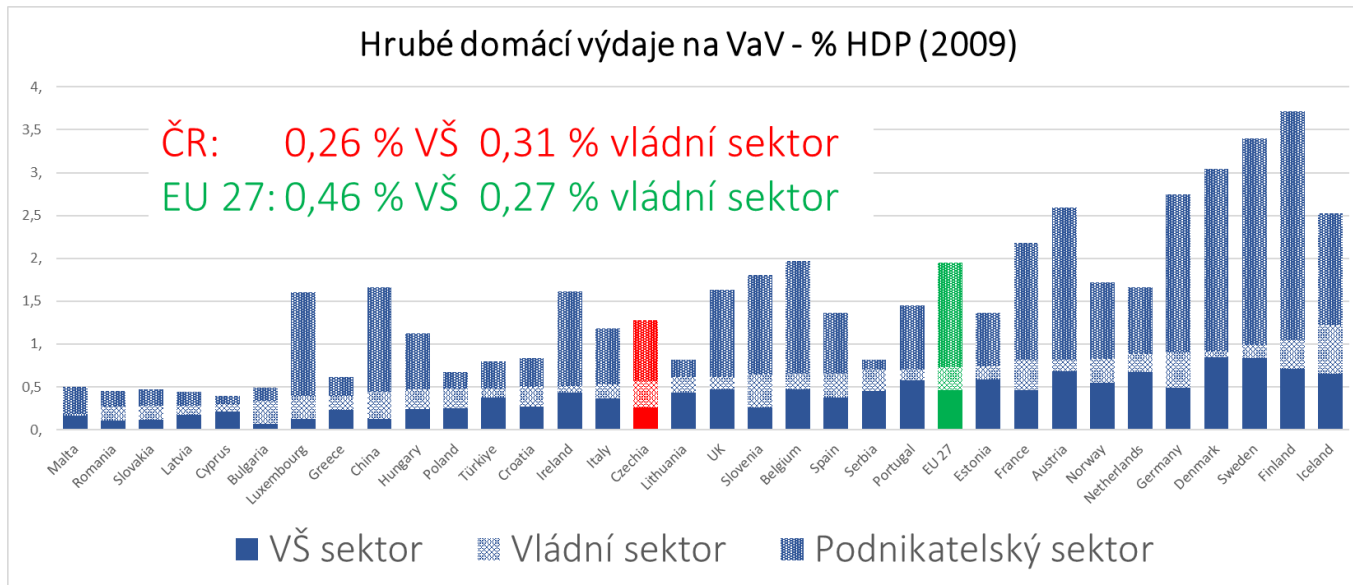
Průměrná měsíční mzda ODBORNÝCH ASISTENTŮ veřejných vysokých škol podle skupin fakult - všechny zdroje příjmů

Mzdy odborných asistentů ztratily schopnost konkurovat učitelským platům.

Má česká věda, výzkum a
inovace
takovou podporu, aby obstály
v mezinárodní konkurenci
?

Sektorová distribuce hrubých domácích výdajů na VaV

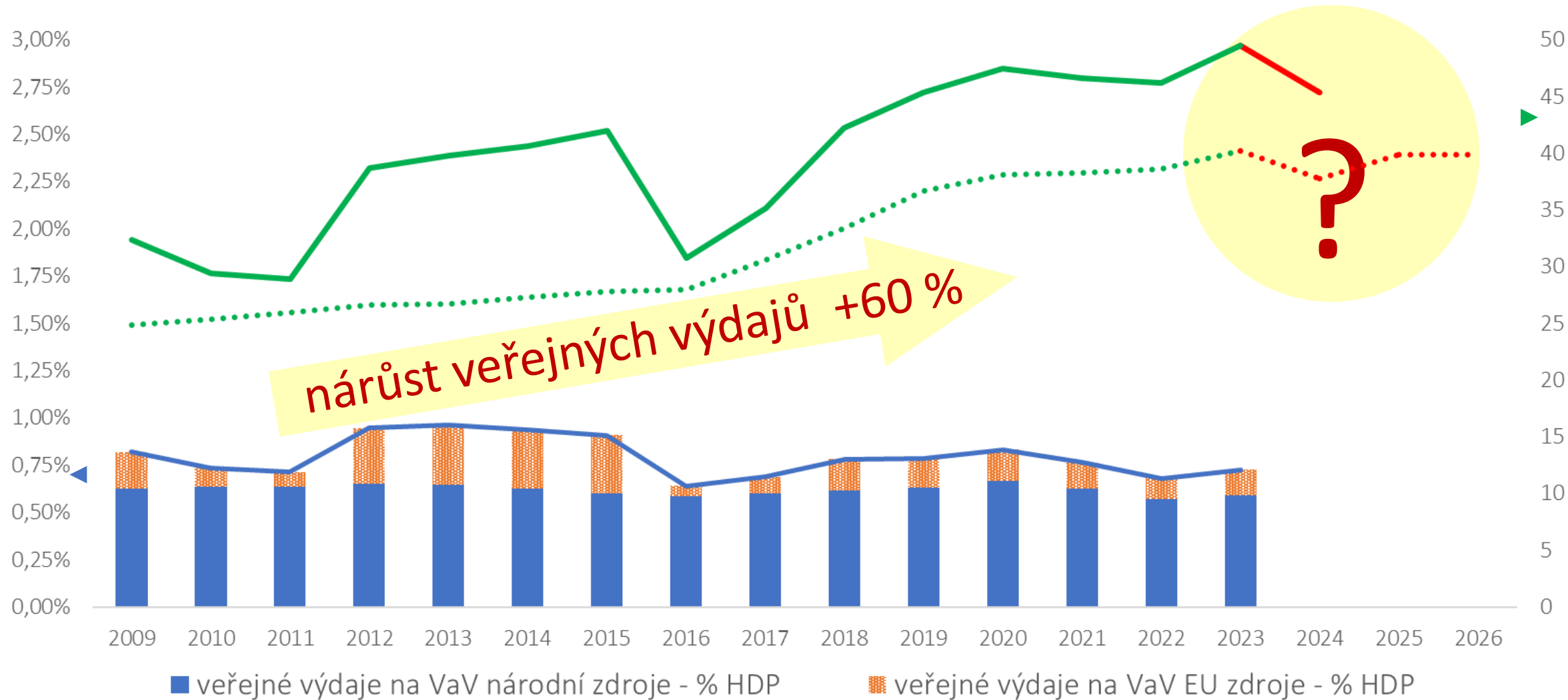

Mezi roky 2009 a 2021
 v ČR **vzrostly** výdaje
 do oblasti VaV:

- ✓ v sektoru VŠ
 (+0,15 % HDP)
- ✓ v podnikatelské sféře
 (+0,54 % HDP)

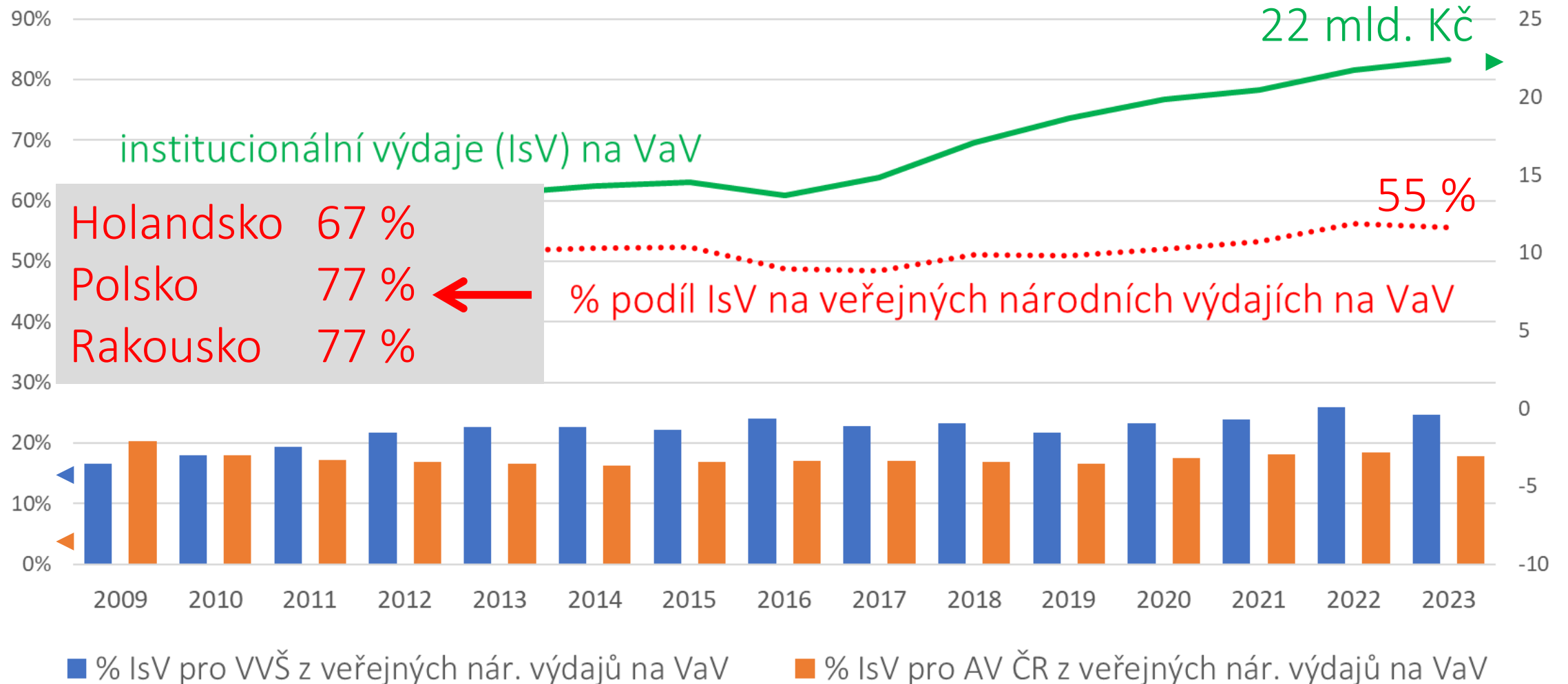
ČR se blíží průměru EU 27

Veřejné výdaje na VaV – národní zdroje a zdroje EU (mld. Kč)

Pokles veřejných výdajů na VaV by výrazně negativně zasáhl VŠ i ústavy AV ČR.

Institucionální výdaje na VaV – národní veřejné zdroje (mld. Kč)

Rozpočty výzkumných institucí by **pomohlo stabilizovat** navýšení podílu institucionálního financování VaV na úroveň **65–75 %**.

Co vysoké školy potřebují pro kvalitu a konkurenceschopnost?

1.

Zastavit dlouhodobé podfinancování vzdělávání
>> navýšit objem financí na průměr OECD a EU 27 <<

2.

Garantovat střednědobý výhled rozpočtu
>> posílit předvídatelné strategické plánování <<

3.

Zvýšit podíl institucionálního financování
>> stabilizovat rozpočty vysokých škol <<

Co vysoké školy mohou nabídnout?

1.

Posílení kapacit a nastavení podmínek pro hladké zvládnutí nárůstu studentů v důsledku demografického vývoje v ČR.

2.

Revizi nabídky nabízených studijních programů tak, aby byly reflektovány budoucí požadavky na udržitelnost a bezpečnost.

3.

Mezinárodně konkurenceschopné kvalitní vzdělávání a intenzivnější zapojení do evropského výzkumného prostoru.